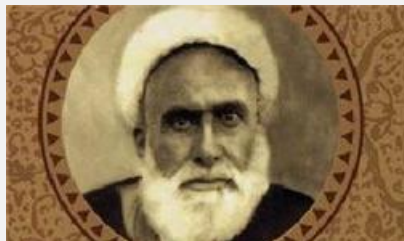

محدثی که در احیای اندیشه شیعی حماسه آفرید

شیخ عباس قمی روزانه ۱۷ ساعت مطالعه می‌کرد و توانست حماسه‌ای در عرصه احیای اندیشه شیعه بیافریند و آثاری همچون «مفاتیح‌الجنان» را تألیف کند.

شیخ عباس قمی روزانه ۱۷ ساعت مطالعه می‌کرد و توانست حماسه‌ای در عرصه احیای اندیشه شیعه بیافریند و آثاری همچون «مفاتیح‌الجنان» را تألیف کند.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، حاج شیخ عباس بن محمد رضا بن ابی القاسم قمی از افاضل علمای قرن چهاردهم ه.ق و از محدثین برجسته و آگاه شیعه به شمار می‌آید. وی در سال 1294 ه.ق (1254 ه.ش) در قم متولد و 23 ذی‌حجه 1359 ه.ق (15 مهر) دار فانی را وداع گفت.

به مناسبت سالروز درگذشت شیخ عباس قمی مروری بر زندگی‌نامه او خواهیم داشت:

شیخ عباس قمی پس از تحصیلات مقدماتی خویش در قم در سال 1316 قمری عازم نجف اشرف شد و از محضر حاج میرزا حسین نوری استفاده کرد و در تألیفات استادش مساعدت کرد.

پس از فوت استاد به قم عزیمت کرد و در همان جا به انجام وظایف دینی و تألیف کتاب‌های ارزنده پرداخت. ایشان در طول عمر خویش ده‌ها کتاب که هر یک در جای خود قابل تأمل و تعمق است، ارائه کرد.

وی زندگی‌اش را وقف اسلام کرد؛ تا آن جا که روزانه افزون از 17 ساعت مطالعه می‌کرد و می‌نوشت وی حماسه‌ای در عرصه احیای اندیشه شیعی آفرید و با رجوع به منابع و مأخذ معتبر اسلامی که در صلاحیت و توانمندی علمی و عملی او بود، به تدوین تاریخ اسلام با نام «منتهی‌الآمال» همت گماشت که یک دوره تاریخ تحلیلی و مستند است.

دیگر کتاب ارزنده وی «پیرامون نهضت امام حسین (ع) و وقایع کربلا» نام دارد.

از جمله آثار مهم و معروف شیخ عباس قمی، کتاب مفاتیح‌الجنان است که مشتمل بر ادعیه و زیارات معصومین است و در خانه هر فرد شیعی در کنار قرآن و نهج البلاغه قرار گرفته است.

شیخ عباس قمی در دورانی که معنویت و حقیقت دین مورد هجوم بود به تدوین، تنظیم و ارایه کتاب دعایی با نام «مفاتیح‌الجنان» شامل یک دوره اعمال واجب و مستحب در طول سال، همت گماشت.

پس از رسالات سید بن طاوس و .. علامه مجلسی، کاری بدین عظمت و کامل در عالم شیعه نبود. این کتاب در تمام خانه‌ها و اماکن مقدسه به عنوان رساله‌ای در باب «سیر و سلوک» علمی و عملی برای مشتاقان عرفان عملی در آمد که هر روز بر اهمیت و ضرورت آن افزوده می‌شود.

آنچه در اعمال شیخ مهم است این است که وی بدون آن که وارد جدال مکتبی، درگیری و یا رویارویی با مهاجمان و معاندان دینی شود، با تبیین و تدوین معارف اسلامی، سدی، محکم در برابر سیل بنیان کن بی‌دینی در ذیل عناوین مختلف شد.

آقا بزرگ تهرانی از دوستان شیخ عباس قمی می‌گوید که وی مثال بارز انسان کامل، مصداق فردی عالم و فاضل با صفات عالیه مثل حسن خلق و تواضع بود. وی سلیم‌الذات و شریف‌النفوس بود و از غرور و شهرت طلبی دوری می‌جست.

از مهمترین ویژگی‌های شیخ عباس قمی عرفان و اهل معرفت بودن، زاهد و به دور از مقام بودن، عالم و عامل، محقق و پژوهشگر و در نهایت مترجم و مؤلف بود.

شیخ عباس قمی در بخشی از خاطرات خود درباره پدرش می‌نویسد که وقتی کتاب منازل‌الآخرة را نوشته و به چاپ رسانده در قم شخصی بوده به نام عبدالرزاق مسئله گو که همیشه قبل از ظهر در صحن مطهر حضرت معصومه احکام شرعی مردم را برطرف می‌کرده است.

مرحوم پدر کربلائی محمدرضا از علاقه‌مندان منبر شیخ عبدالرزاق بود به حدی که هر روز در مجلس او حاضر می‌شد و شیخ هم بعد از مسئله گفتن کتاب منازل‌الآخره مرا گوش می‌داد و از آن برای شنوندگان روایت و حدیث می‌خواند. روزی پدر به خانه آمد و مرا صدا زد و گفت: شیخ عباس، کاش مثل عبدالرزاق مسئله گو می‌شدی و می‌توانستی منبر بروی و از این کتاب که او برای ما می‌خواند، تو هم می‌خواندی.

چند بار خواستم بگویم پدر جان! این کتاب از آثار و تألیفات من است اما هر بار خودداری کردم و چیزی نگفتم و فقط عرض کردم دعا بفرمائید خداوند توفیقی مرحمت کند.

شیخ عباس قمی غروب 23 ذی‌الحجه سال 1359 ه. ق، حالش منقلب شد و پی در پی نام ائمه اطهار (ع) را بر زبان جاری می‌ساخت. آن شب به علت کسالت فراوان نمازهایش را نشسته خواند و نیمه شب دعوت حق را لبیک گفت و در سن شصت و پنج سالگی به لقاءالله پیوست.

پیکر ایشان پس از تشییع در صحن مطهر امام علی (ع) در جوار استادش مرحوم حاج میرزا حسین نوری به خاک سپرده شد.

*منبع:

-مفاخر اسلام، علی دوانی

-اعیان‌الاشیعة، محسن امین عاملی

-نفس‌المهمون، عباس قمی

-الفوائد الرضویة، عباس قمی